

Vergaderjaar 2021–2022

22 660

Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden uit de parlementen van de lidstaten van de EU en van een delegatie uit het Europees Parlement

BH

VERSLAG

Vastgesteld 21 december 2021

Op maandag 11 januari 2021 vond onder Portugees voorzitterschap de Voorzittersconferentie plaats van de voorzitters van de commissies voor Europese aangelegenheden uit de nationale parlementen van de lidstaten van de Europese Unie en van een delegatie uit het Europees Parlement, hierna aangeduid als Voorzitters-COSAC. Naast de genoemde delegaties namen ook delegaties van de nationale parlementen van kandidaat-lidstaten van de Europese Unie en van het Verenigd Koninkrijk, IJsland, Noorwegen en Zwitserland deel als waarnemer, evenals delegaties van de Raad van de Europese Unie en van de Europese Commissie. De Voorzitters-COSAC vond plaats in de vorm van een videoconferentie, omwille van de coronamaatregelen die op dat moment in Europa waren getroffen.

De Nederlandse delegatie bestond uit **Oomen-Ruijten** (CDA), voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer. De ambtelijke begeleiding bestond uit Van den Driessche (Eerste Kamer). De delegatie brengt als volgt verslag uit¹:

COSAC-Vorzittersconferentie, 11 januari 2021

De COSAC-Vorzittersconferentie werd geopend door de Voorzitter van het Portugese parlement, Ferro Rodrigues, en ingeleid door de voorzitter van de commissie voor Europese Zaken van het Portugese parlement, Capoulas Santos.

Met name de impact van de COVID-19 pandemie en de reactie vanuit de Europese Unie stonden centraal in de inleiding van de Voorzitter van het Portugese parlement. Ferro Rodrigues verwees daarbij naar het Europese herstelplan en de kansen die dit plan ook bieden voor een groene en digitale transitie in Europa. Het belang dat interparlementaire conferenties kunnen spelen werd verder aangestipt met een overzicht van de conferenties die het komende half jaar onder Portugees Voorzitterschap zullen

¹ De notulen van de COSAC-Vorzittersbijeenkomst zijn raadpleegbaar op de COSAC-pagina van de website van IPEX: <https://secure.ipex.eu/IPEXL-WEB/conferences/cosac/home>.

worden georganiseerd. Bijzondere aandacht ging ook uit naar de Conferentie over de Toekomst van Europa die in 2021 zal starten. In zijn verwelkomende woorden begroette de dagvoorzitter Capoulas Santos onder andere ook de nieuwe eerste vicevoorzitter van het Europees Parlement, Metsola, verantwoordelijk voor de betrekkingen met de nationale parlementen.

De agenda werd vervolgens vastgesteld.

Procedurele aspecten

Dagvoorzitter Capoulas Santos ging over tot de procedurele aspecten van de bijeenkomst. Hij presenteerde de resultaten van de vergadering van de presidentiële trojka, waaronder de goedkeuring van de opzet van het 35e halfjaarlijkse verslag van COSAC en van het ontwerpprogramma voor de plenaire vergadering van COSAC, die op 31 mei en 1 juni zal plaatsvinden. Na overleg met de presidentiële trojka zijn ook uitnodigingen gestuurd naar de parlementen van IJsland, Zwitserland en Noorwegen. Het VK-parlement is uitgenodigd voor de Voorzitters-COSAC, maar deelname aan de LXV plenaire COSAC zou opnieuw worden beoordeeld zodra de interparlementaire samenwerking tussen de EU en het VK nader was gedefinieerd. Het parlement van Georgië werd niet uitgenodigd omwille van het ontbreken van een verband met de onderwerpen op de agenda. Het Portugese voorzitterschap kondigde tot slot een brief aan naar de nationale parlementen om hun voornemen te bevestigen om vanaf 1 januari 2022 bij te dragen aan de financiering van het COSAC-secretariaat voor de komende twee jaar.

Beleidsdebatten

Sessie I: Verslag door de Portugese regering over de prioriteiten van het Portugese Voorzitterschap van de EU

De Minister van Buitenlandse Zaken van de Portugese regering, Santos Silva, zette de prioriteiten van het Portugese voorzitterschap van de Raad van Ministers van de EU uiteen.

Binnen de doelstellingen van de Strategische Agenda van de Unie voor 2019–2024 waren drie hoofdprioriteiten geïdentificeerd. De eerste prioriteit was om bij te dragen aan een veerkrachtig Europa, gericht op het ondersteunen van een efficiënte reactie van de EU op de gezondheids-crisis die door de COVID-19-pandemie wordt veroorzaakt. Het Voorzitterschap zou tevens de economische gevolgen van de Covid19-pandemie aanpakken, waarbij de herlancering van de Europese economie en de versterking van de interne markt van fundamenteel belang zijn. De twee cruciale instrumenten hierbij zijn het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027 (MFK) en het herstelpakket van NextGenerationEU, met name de Recovery and Resilience Facility (RRF). Hij verwees daarbij ook naar een aantal specifieke aspecten, waaronder de digitale en groene transitie en de implementatie van de sociale pijler. Ten slotte was het ook een hoofdprioriteit om de rol van Europa als mondiale speler verder te versterken, waaronder het op gang brengen van de relatie met de VS, de post-Brexit relatie voortzetten en de verdere ontwikkeling van de relatie EU-Afrika.

In de discussie die daarop volgde spraken verschillende delegaties hun steun uit voor de door Santos Silva gepresenteerde prioriteiten van het Voorzitterschap. Bijzondere aandacht daarbij ging naar digitalisering en de digitale transitie. Verschillende sprekers refereerden ook naar de voornemens van Portugal om de internationale relaties van de EU te

versterken en naar de ambities om de sociale dimensie in Europa nader uit te werken. Ook **Oomen-Ruijten** dankte het Portugese Voorzitterschap voor deze voornemens en zei uit te zien naar de concrete voorstellen op deze beide terreinen. Verder vroeg zij naar de concrete rol die nationale parlementen in de Conferentie over de Toekomst van Europa zullen bekleden.

Een waaier aan onderwerpen kwamen tijdens deze sessie nog aan bod, waaronder het economisch herstel van de lidstaten in de EU, klimaat en migratie.

Sessie II: Herstel en veerkracht van de Europese Unie

De tweede sessie werd ingeleid door de Eurocommissaris voor Cohesie en Hervormingen, Ferreira.

Zij benadrukte in haar toespraak de cruciale rol van de nationale parlementen, met name nu de democratische instellingen in twijfel worden getrokken. De COVID-19-pandemie heeft een ongekend effect gehad op de gezondheid van Europa, mobiliteit en economie. Bepaalde sectoren, regio's en sociale groepen zijn bovendien onevenredig getroffen. Europa heeft, zo stelde zij, snel en resoluut gereageerd, met uitzonderlijke maatregelen op het gebied van bijvoorbeeld staatssteun en cohesiefondsen. Zij somde vervolgens de concrete steunmaatregelen op die dankzij de EU beschikbaar waren gesteld middels NextGenerationEU. In het bijzonder werden daarbij genoemd REACT-EU, het Herstelfonds en de kansen die het Meerjarig Financieel Kader 2021–2027 biedt voor herstel.

Verschillende delegaties gingen in op de rol van nationale parlementen en de verantwoordelijkheid om het Eigenmiddelenbesluit snel te behandelen. Ook werd verwezen naar de grote hervormingen die het MFK en RRF-fonds te weeg kunnen brengen. Tegelijk heeft de pandemie bepaalde sectoren (vb. toerisme) harder geraakt dan anderen, en daarmee ook sommige landen harder geraakt. Verschillende sprekers vroegen in dit kader ook aandacht voor meer sociale en regionale cohesie.

Oomen-Ruijten memoreerde vooreerst het lange moeizame proces dat tot het aanvaarden van het Meerjarig Financieel Kader en het Herstelfonds heeft geleid en bedankte de Europese instellingen en lidstaten voor hun inspanningen om tot dit resultaat te komen. Zij vroeg in dit kader hoe de uitkomsten van het Europees Semester zouden worden gebruikt om de fondsen te verdelen, of er voldoende aandacht in de plannen was voor KMO's en hoe het rechtsstaatmechanisme zou worden geïmplementeerd bij de uitreiking van de fondsen.

In haar reactie refereerde Eurocommissaris Ferreira naar de kwaliteit van de uitvoering van de plannen en zei dat in verschillende fondsen bijzondere aandacht voor KMO's was meegenomen.

Voorzitter Capoulas Santos bedankte Eurocommissaris Ferreira en alle deelnemers voor hun heldere bijdragen. Hij herhaalde tot slot dat de informele gesprekken in COSAC-verband met de Eurocommissarissen, zoals geïnitieerd door het Duitse Voorzitterschap, ook onder Portugees Voorzitterschap zouden blijven doorgaan.

De delegatie,

De Voorzitter van de vaste commissie voor Europese Zaken van de Eerste Kamer,
Oomen-Ruijten